

BIDU MALTA U ĠENSHA

Minn xhin Alla d-dinja halaq
Bl-iġbla għaliha u l-ilmijiet
Ilha Malta, li bhal kewkba
Donna waqgħet mis-smewwiet.

Qabel l-ilma d-dinja għarraq
Malta kienet mal-art kbira,
Qawwet l-ilma din l-art forqot,
Malta nġhażlet u sfat gżira.

Għadda ż-żmien, minn riġel bniedem
Baqgħet Malta bla mirfusa,
Biss ix-xemx kienet iżżurha,
Biss il-bahar kien ibusha.

Hemm min jikteb illi f'Malta
Ġens il-ġganti l-ewwel dam,
Nies b'għajn waħda: xej' ma nemmen,
Ma rridx nimxi ġewwa d-dlam.

Ftit Feniċi hallew bliethom
U bejn sema u ilma għabu;
Nies qalbiena, nies bahrija
Resqu f'art, u 'l Malta sabu.

Fuqha niżlu u għarrkobbtejhom
Iżżew hajr lix-Xemx Allahom;
Raw li l-art sabiha u tajba,
Li jżommuha malajr tahom.

Baqghu fuqha, l-art bdew jahdmu
Li qamh tathom u haxix;
U b'hekk Malta lilhom qalet:
Ja Feniċi, thallunxi!

Qagħdu żmien u lilha għanu
Bil-għerf tagħhom, bid-dirghaj',
Fi ftit snin imtliet il-gżira
B'elf bejjiegh u b'elf ragħaj.

Kienu n-nies li lilna ġenssu
Il-Feniċi qalbenin;
Min ilumni jekk inxandar
L'ahna minnhom innisslin —

U nixbhuhom?... nies haddiema
Nies hawtiela 'l ġensna bdew,
U l-Maltin mad-dinja kollha
Għal dal-hwejjeġ jissemmew.

~~TIFHIRA LIL MALTA~~

~~Int sabiha, o Malta tagħna!
Mhux għax Malti nfahhrek jien;
Issemmik id dinja kollha,
Maghruf ġmielek kullimkien.~~

~~Imghottija bl-isbah sema,
L-ogħna dawli ix-xemx tatik,
Ma xxawtekx, bil-hlewwa ssahhnek,
Ġid iġġiblek u tqawwik.~~

~~Fik il bard lil hadd ma jikser,
Meta x-xemx tghaddilek bghid,
Ma iġix inhar tul sena
Illi ma jsahhnekx xi ftit.~~

~~U l-art tiegħek kull ma tagħmel
Kollu tajjeb, kollu bnin;
Ġewwa bliethom il-frott tiegħek
Jixtequh wisq barranin.~~

~~Illi l-ġid bil-wisq tatina (*)
Qaluh fl-ibghad żmenijiet;
F'illi tagħti għad li żghira
Tisboq il-bosta artijiet.~~

~~B'kull tifhir, o Ġżira mbierka,
Il-ghorrief semmewk, kitbuk;
Għal insiġ-idejn uliedek (†)
Elfejn sena ilu fahhruk.~~

~~Liema haġa li fik tinbet
Tieba u benna ma turix?
Il-laringa, il-frawla tiegħek
Min fid-dinja ma jsemmix?~~

(*) Fertilis est Melite, sterili vicina Cosyrae — Ovid.

† Cicerō: In Verrem, 4.